

РЕШЕНИЕ

№ 13808

гр. С., 01.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 145 СЪСТАВ, в публично заседание на трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ВАЛЕРИЯ Р. ДИЕВА

при участието на секретаря В.

като разгледа докладваното от ВАЛЕРИЯ Р. ДИЕВА Гражданско дело № 20221110118370 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по ГПК, част II „Общ исков процес“, дял I „Производство пред първата инстанция“.

Ищецът „Т. е предявил срещу О., ЕИК . и адрес на управление: гр. С., ул. „А.“ № 22, искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца следните суми: сумата **68.71 лв.** – главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия /ТЕ/ за имот, находящ се в гр. С., за периода 01.12.2018 г. – 30.04.2021 г., с която ответникът се е обогатил неоснователно за сметка на ищеца, сумата **19.47 лв.** – мораторна лихва за периода от 31.01.2019 г. до 17.01.2022 г., сумата **2.21 лв.**, представляваща главница за услугата дялово разпределение за периода 01.01.2019 г. – 30.09.2020г. и сумата **0.88 лв.** – мораторна лихва за забава за периода 03.03.2019 г. – 17.01.2022 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК /25.01.2022 г./ до окончателно изплащане на сумите, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр. д. 3522/2022 г. по описа на СРС, 145 състав.

Ищецът твърди, че между О. и „Т. не бил подписан договор за продажба на топлинна енергия, поради което длъжникът се е обогатил неоснователно за сметка на дружеството и дължи да върне онова, с което се е обогатил неоснователно до размера обедняването. Сочи, че дружеството било изпратило писмо-покана до ответната страна за заплащане на дължимите суми, а именно: П-/08.09.2021 г., получена на 08.09.2021 г., но към датата на исковата молба плащане не било предприето. Твърди, че ответникът е потребител на ТЕ за стопански нужди съгласно § 1, т. 43 от ДР на Закона за енергетиката /ЗЕ, обн. ДВ. бр. 107 от

09.12.2003 г., с последна редакция ДВ., бр. 54 от 17.07.2012 г./, в качеството си на собственик на процесния имот. Посочва, че съгласно чл. 149, ал. 1, т. 3 ЗЕ продажбата на ТЕ за стопански нужди от топлопреносното предприятие се осъществява на основата на писмени договори при общи условия (ОУ), които се сключват между топлопреносното предприятие и потребителите на ТЕ за стопански нужди. Сочи, че за процесния период в сила били ОУ за продажба на ТЕ за стопански нужди от „Т. на потребители в гр. С., одобрени с Решение № ОУ- 043/12.07.2002 г. на КЕВР, Решение № ОУ-013/06.03.2006 г. на КЕВР, както и ОУ, одобрени с Решение № ОУ-033/08.10.2007 г. на КЕВР, като същите били в сила от датата на решението. Твърди, че ответникът следвало да заплаща месечните дължими суми в срок до 20 число на месеца, следващ месеца на доставката, след получаване на издадена от продавача данъчна фактура. С изтичането на последния ден от този срок ответникът изпадал в забава за тази сумата по фактурата. Сочи, съгласно чл. 139 от Закона за енергетиката, разпределението на топлинна енергия между потребителите се извършвало по системата за дялово разпределение при наличието на договор с лице вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ. Съгласно чл. 155, ал. 1, т. 2 ЗЕ, сумите за ТЕ за топлоснабдения имот били начислявани от “Т. по прогнозни месечни вноски. След края на отоплителния период били изготвяни изравнителни сметки от фирмата, извършваща дялово разпределение на топлинна енергия в сградата– „Б. на база реален отчет на уредите за дялово разпределение в съответствие с разпоредбата на чл. 71 от Наредба № 2/28.05.2004г. за топлоснабдяването (издадена от министъра на енергетиката и енергийните ресурси, обн. ДВ бр. 68 от 03.08.2004г.) и Наредба № . от 06.04.2007г. за топлоснабдяването (обн. ДВ бр. 34 от 24.04.2007г.). За топлоснабдения имот били издадени изравнителни сметки.

С оглед гореизложеното моли съда да постави решение, с което да признае за установено, че ответникът му дължи посочените по-горе суми, за които на 01.02.2022 г. е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. 3522/2022 г. по описа на СРС, 145 състав.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, с който оспорва предявените искове като недопустими и неоснователни. Твърди, че през процесния период имотът не бил използван, бил е необитаем и не са искали да им бъде доставяна топлинна енергия от ищеца. Оспорва да е получавал фактури от ищеца. Твърди, че не било налице неоснователно обогатяване. Прави възражение за погасяване на задълженията по давност. Оспорва претенцията за мораторна лихва. Моли предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

Третото лице-помагач на страната на ищеца счита, че отчитането и разпределянето на топлинната енергия в процесната сграда е извършено в съответствие с действащата през процесния период нормативна уредба.

Съдът, за да се произнесе, взе предвид заявените от страните становища и приетите по делото доказателства и установи от фактическа и правна страна следното:

По исковете с правна квалификация чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД:

В настоящия случай ищцовата претенция се основава на твърденията за липса на

сключен между страните писмен договор и наличието на неоснователно обогатяване от ответника. **Не е спорно** по делото, че между страните **не е** сключван договор за доставка на топлинна енергия за небитови нужди до горепосочения имот по чл. 149, ал. 1, т. 3 ЗЕ. На тази основа съдът приема, че страните не са били обвързани от облигационно отношение по договор за продажба на топлинна енергия за небитови нужди.

Съгласно чл. 15, ал. 1 ЗДС имоти - държавна собственост, се предоставят безвъзмездно за управление на ведомствата и общините при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, а съгласно чл. 18, ал. 1, изр. 1 имоти – държавна собственост, които не са предоставени за управление по установения ред, се управляват от областния управител по местонахождението им. Съгласно чл. 57, ал. 1 и ал. 2 ЗАдм областната администрация подпомага областния управител в осъществяването на неговите правомощия, като областната администрация е юридическо лице на бюджетна издръжка. От представените по делото писмени доказателства се установява, че в процесния период имотът е собственост на държавата /частна държавна собственост/. Не се спори, че същият се намира в сграда в режим на етажна собственост. Не се оспорва от ответника и че този имот е предоставен за управление на Областния управител на област С.. В чл. 14, ал. 3 ЗДС е предвидено, че управлението върху обекти, имоти и вещи – държавна собственост, включва правото на ведомствата и юридическите лица на бюджетна издръжка да ги владеят, ползват и поддържат от името на държавата, за своя сметка и на своя отговорност. От горната разпоредба следва, че, макар имотът да е собственост на държавата, легитимирано да отговаря за задълженията □, възникнали във връзка с правото на собственост, е лицето, на което този имот е предоставен за управление – в случая ответникът. Той е легитимиран и да участва в процеса като процесуален субституент на държавата. Съгласно чл. 42, ал. 1 ЗПФ в държавния бюджет се включват централният бюджет, самостоятелните бюджети на Народното събрание и на съдебната власт, бюджетите на органите на изпълнителната власт, на другите държавни органи и на бюджетните организации. В пар. 1, т. 5 ДР на ЗПФ е посочено, че „бюджетни организации“ са всички юридически лица, чиито бюджети се включват в държавния бюджет, в бюджетите на общините, в бюджетите на социалноосигурителните фондове, както и всички останали юридически лица, чиито средства, постъпления и плащания се включват в консолидираната фискална програма по силата на нормативен акт или по реда на чл. 171. Несъмнено, а и предвид т. 16 и т. 22 от ДР на ЗПФ разходите на бюджетните организации /възникнали и бъдещи/ се включват в държавния бюджет – т.е. разходите на държавните учреждения са разходи, платими от държавния бюджет – разходи на държавата. Следователно задължението за заплащане на стойността на доставената в процесния имот топлинна енергия е задължение на държавата /в качеството □ на собственик на процесния топоснабден имот/, като за изпълнението му **отговаря ответникът** /от отделените за Областната администрация бюджетни средства следва да се заплати това задължение, в случай че такова съществува/.

Ето защо, въз основа на гореизложеното именно ответникът – О., се явява материално пасивно легитимиран да отговаря по предявените искове.

Ответникът в качеството си на юридическо лице е „небитов клиент“ по смисъла на пар. 1, т. 33а от ДР на ЗЕ по аргумент от противното на нормата на пар. 1, т. 2а от ДР на ЗЕ /нова ДВ, бр. 54 от 2012 г./. Ползването на топлинна енергия от „небитов клиент“ при липса на сключен договор в изискуемата се от закона писмена форма за валидност и незаплатането на нейната стойност обуславя извод, че е налице имуществено размястване, по силата на което потребителят се е обогатил за сметка на ищеца, спестявайки си разходите, които е следвало да направи за доставената от ищеца топлинна енергия, а ищецът се е обеднил, неполучавайки цената на услугата. За да е налице такова имуществено размястване, в тежест на ищеца е да установи обедняването до размера и количеството на доставената на ответника през исковия период топлинна енергия и спестяване на разходи за тяхното овъзмездяване, които произтичат от един общ факт или обща група факти и това размястване на блага да е настъпило без основание.

Няма спор по делото, че процесният недвижим имот се намира в сграда в режим на етажна собственост, присъединена към топлопреносната мрежа, като това се установява и от представените по делото от третото лице-помагач документи. За установяване на обстоятелството, че през процесния период ответникът е ползвал доставената му от ищеца топлинна енергия за стопански нужди, по този начин спестявайки си разходи за закупуването □, по делото е изслушано заключение на съдебно-техническа експертиза, което съдът кредитира като компетентно и обективно изготвено. От заключението на съдебно - техническата експертиза се установява, че количеството топлинна енергия, постъпило в топлоснабдената сграда, се измерва чрез т. нар. общ топломер, монтиран в абонатната станция, както и че показанията му се отчитат ежемесечно по електронен път чрез електронно устройство. Експертът уточнява, че от отчетеното количество топлинна енергия от общия топломер са приспаднати технологичните разходи в абонатната станция за сметка на топлопреносното дружество, като разликата се разпределя между всички потребители: за отопление /имот и сградна инсталация/ и битово горещо водоснабдяване. От приетото заключение, както и от представените изравнителни сметки от фирмата за дялово разпределение се установява, че в процесния имот има три броя радиатори с монтирани ИРРО /индивидуални разпределители на разходите/. Поради липсата на достъп и за трите радиатори е начислена служебна топлинна енергия по МСРС. При проверка на начислената служебна енергия вещото лице е констатирало, че за периода 2018/2019 г. е налице несъответствие, което обаче е в интерес на абоната; за периода 2019/2020 г. е налице неточност, която ощетява абоната с **95.54 лв.**, а за 2020/2021 г. – неточност, която ощетява абоната с **12.32 лв.**

Наред с това абонатът заплаща и топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, която е разпределена пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект в сградата.

Що се отнася до начислената за имота топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване /БГВ/, вещото лице е констатирало, че за периода 2018/2019 г. и за периода 2019/2020 г. не е начислявана въобще ТЕ за БГВ, което е нарушение на действалата тогава Наредба №./06.04.2007 г. за топлоснабдяването, както и Наредба Е-РД 04-1 от 12.03.2020 г.,

но без съмнение е в интерес на абоната. Що се отнася до отчетния период 2020/2021 г., експертът е посочил, че е начислено служебно количество БГВ 23 куб.м., което не е начислено на „брой лица“ с разходна норма 140 л/денонощие за един брой потребител. Вещото лице е изразило експертно становище, че този подход на ФДР и за **трите подпериода** е изцяло в интерес на абоната, тъй като на практика той не заплаща или нищо, или много по-малко от нормативно определеното.

Установява се, че дружеството „Б. е изготвило три изравнителни сметки за процесния период, със следните резултати: за периода от м.12.2018 г. до м.04.2019 г. – сума за доплащане от 187.69 лв.; за периода от м.05.2019 г. до м.04.2020 г. – сума за доплащане от 271.28 лв. и за периода от м.05.2020 г. до м.04.2021 г. – сума за доплащане от 68.71 лв. Вещото лице-топлотехник е стигнал до извод, че сумата за главница за топлинна енергия за периода м.12.2018 г. – м.04.2021 г. при съобразяване на изготвените изравнителни сметки, както и при съобразяване на двете суми от 95.54 лв. и 12.32 лв., с които абонатът е ощетен поради неправилно изчисляване на служебната топлинна енергия, възлиза на 2782.03 лв., а общо изчислената сума съгласно фирмата за дялово разпределение е в размер на 2889.89 лв.

Макар ответникът в отговора на исковата молба да не е посочил, че е извършвал частични плащания за процесния период, ищецът с уточнителна молба от 03.10.2022 г. и с приложената справка за платени суми признава този неизгоден за него факт, като посочва какъв е общият размер на извършените от абоната плащания в периода от 05.02.2019 г. до 20.07.2021 г. по издадените за процесния период фактури за главница за топлинна енергия и при предявяване на исковата молба (а и на заявлението по чл. 410 ГПК) „Т. е отчело така извършените плащания при формулиране на размера на претенцията си от 68.71 лв. срещу О., като са останали незаплатени изравнителните сметки по фактура № ./31.07.2021 г. на стойност 40.79 лв., отнасяща се за период на изравнение от м.07.2020 г. до м.04.2021 г., както и фактура № ./31.07.2021 г. на стойност 27.92 лв., отнасяща се за период на изравнение от м.05.2020 г. до м.06.2020 г.

Видно от уточнителната молба на ищеца от 03.10.2022 г., както и от представеното на л. 34 от делото извлечение, претендираната сума от 68.71 лв. е формирана въз основа на посочените две изравнителни сметки, издадени през м.07.2021 г. и отнасящи се за периода от м.05.2020 г. до м.04.2021 г. (40.79 лв. + 27.92 лв. = 68.71 лв.). Че за посочения период изравнението възлиза именно на сумата от 68.71 лв. – сума за доплащане, се установява и от приетото заключение на СТЕ, стр. 6 от заключението, отговор на задача 3, таблица. Доколкото се дължи цената на реално потребената енергия, то при определяне на дължимата цена следва да се вземат предвид не стойностите по фактури, представляващи стойности по прогнозен дял, а тези, които се формират в резултат от изравняване. В същото време съдът съобрази, че за отчетен период 2020/2021 г. вещото лице е констатирало нормативно нарушение при изчисляване на служебната топлинна енергия, което ощетява абоната със сумата от 12.32 лв., поради което сумата от 68.71 лв. следва да се намали с този размер. Така, общият незаплатен размер на топлинната енергия възлиза на 56.39 лв. (68.71 лв. - 12.32 лв. = 56.39 лв.), до който размер искът се явява доказан по основание и размер.

Неоснователно е наведеното от ответника в писмения отговор и поддържано в хода на устните състезания становище, че не са получавани фактури за процесните задължения, а за всяка услуга трябва да има финансов документ. В случая вземането на ищеца произтича от неоснователно обогатяване, поради което общите условия са неприложими, доколкото между страните липсва облигационна връзка, а и фактурата в никой случай не може да бъде основание за дължимост на дадена сума.

При така установената основателност на иска, следва да се обсъди направеното с отговора на исковата молба възражение за погасяване по давност на част от дълга за главница. Предмет на настоящото производство е сума, с която ответникът се е обогатил неоснователно, спестявайки си разходи за заплащането □, съизмеряваща се като стойност с месечната цена за процесния период, което обаче не прави вземането периодично по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Ето защо, процесното вземане се погасява с общата 5-годишна давност, в какъвто смисъл са и разясненията в т. 7 от Постановление № 1/28.05.1979 г. по гр. д. № 1/1979 г. на ППВС. Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Според задължителните разяснения в т. 7 от Постановление № 1/28.05.1979 г. по гр. д. № 1/1979 г. на ППВС в случаите на неоснователно обогатяване с фактическия състав по чл. 59, ал. 1 ЗЗД погасителната давност започва да тече от деня на получаването на престацията. Съгласно чл. 116, б. „б“, предл. 1 ЗЗД давността се прекъсва с предявяване на иск, а съгласно чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД – спира да тече докато трае съдебното производство относно вземането. По силата на законовата фикция по чл. 422, ал. 1 ГПК искът се счита предявен на датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 25.01.2022 г. Следователно в конкретния случай давността е прекъсната и спряна, считано от тази дата. Спиране и прекъсване на давността е възможно само преди тя да е изтекла. Предвид приложимост на 5-годишна давност в случая се обуславя изводът, че вземанията или дори част от тях не се явяват погасени по давност.

Ето защо, искът с правно основание чл. 59 ЗЗД следва да се уважи до размера на **сумата от 56.39 лв.**, представляваща незаплатена част от стойността на доставената топлинна енергия за процесния имот за период на изравнение от м.05.2020 г. до м.04.2021 г., с която сума ответникът се е обогатил без основание за сметка на ищеца, спестявайки си разходите за закупуването □. За разликата над сумата от 56.39 лв. до размера на сумата от 68.71 лв. искът подлежи на отхвърляне като неоснователен.

Върху сумата от 56.39 лв. се дължи законната лихва, считано от 25.01.2022 г. до окончателното плащане /арг. от чл. 422, ал. 1 ГПК/.

Неоснователна се явява претенцията на ищеца за заплащане на начислените суми за дялово разпределение. Доколкото между страните няма сключен писмен договор, Общите условия на ищеца, предвиждащи, че таксите за дялово разпределение се заплащат от потребителите на топлинна енергия на ищцовото дружество, което от своя страна заплаща цената за извършените услуги на дружествата за дялово разпределение не обвързват ответника. От друга страна – няма доказателства по делото ищецът да е заплатил тези суми

на фирмата за дялово разпределение, поради което не може да се приеме нито, че ответникът се е обогатил със спестяване на такъв разход, нито, че ищецът е обеднял с направата или с дължимостта му. Поради това искът за сумата от 2.21 лв., представляваща стойността на услугата за извършване на услугата дялово разпределение, се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

По исковете с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Основателността на иска предполага наличие на главен дълг и забава в погасяването му. Моментът на забавата се определя съобразно уговореното от страните. Поради липсата на сключен между страните писмен договор, Общите условия не обвързват ответника. Те обвързват единствено потребителите на топлинна енергия за стопански нужди, сключили с доставчика писмени договори при общи условия. Липсва предвиден срок за плащане от страна на ответника на задължението му по чл. 59 ЗЗД за ползваната топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арг. чл. 84, ал. 2 ЗЗД. Предвид това, лихва за забава ответникът дължи от датата на поканата, и то – за задължения, които вече са възникнали, т.е. ответникът следва да е поканен да заплати именно задълженията, които се претендират по настоящото дело.

По делото няма данни за отправена, респ. получена от ответника покана, която да касае заплащане именно на процесните задължения. По отношение на представеното по делото писмо от „Т. от 08.09.2021 г. следва да се посочи, че от него по никакъв начин не може да стане ясно, че длъжникът е бил поканен да заплати процесните суми – с посочване на абонатния номер (адреса) на имота, конкретни размери по отделни пера и периоди, за които се отнася дългът от 325 996.34 лв.

Ето защо, съдът намира, че предявеният иск по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 19.47 лв. е изцяло неоснователен и следва да се отхвърли.

Предвид неоснователността на предявения главен иск за сумата от 2.21 лв., неоснователен се явява и акцесорният такъв за мораторна лихва в размер на 0.88лв. за периода от 03.03.2019 г. до 17.01.2022 г., който следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

В съответствие със задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т. 12, съдът следва да се произнесе и по разпределението на отговорността за разноски в заповедното и исковото производство.

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни.

Ищецът е сторил разноски в заповедното производство в размер на сумата от 75 лв., като на основание чл. 78, ал. 1 ГПК има право на разноски съразмерно с уважената част от исковете в размер на сумата от **46.34 лв.** В исковото производство ищецът е сторил разноски в общ размер на 375 лв. /разноски за депозит за държавна такса, депозит за експертиза и юрисконсултско възнаграждение в минимален размер/, като на основание чл. 78, ал. 1 ГПК по съразмерност има право на разноски в размер на сумата от **231.19 лв.**

Ответникът е претендирал възнаграждение за юрисконсулство възнаграждение, което съдът определя в минимален размер от 100,00 лв., поради което на основание чл. 78, ал. 3

вр. ал. 8 ГПК следва да му бъде присъдена сумата от **38.22 лв.**, представляваща разноси за исковото производство съразмерно на отхвърлената част от исковите.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД, че О., Б. ., с адрес в гр. С., ул. „А., **дължи на** „Т., ЕИК ., със седалище и адрес на управление в гр. С., ул. „Я., сумата от **56.39 лв.**, представляваща незаплатена част от стойността на доставената топлинна енергия за период на изравнение от м.05.2020 г. до м.04.2021 г. за имот, находящ се в гр. С., с която ответникът се е обогатил неоснователно за сметка на ищеца, ведно със **законната лихва** от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК /25.01.2022 г./ до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за топлинна енергия за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 68.71 лв.; иска за сумата от 19.47 лв. – обезщетение за забава върху главницата за топлинна енергия за периода от 31.01.2019 г. до 17.01.2022 г.; иска за сумата от 2.21 лв., представляваща стойността на услугата дялово разпределение за периода м.01.2019 г. – м.09.2020 г., ползвана без правно основание, с което ответникът се е обогатил за сметка на ищеца; както и иска за сумата от 0.88 лв. – обезщетение за забава върху таксата за дялово разпределение за периода 03.03.2019 г. – 17.01.2022 г., за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 3522/2022 г. по описа на СРС, 145 състав.

ОСЪЖДА О., Б. ., с адрес в гр. С., ул. „А., **да заплати на** „Т., ЕИК ., със седалище и адрес на управление в гр. С., ул. „Я., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **231.19 лв.**, представляваща съдебни разноси в настоящото исково производство, както и сумата от **46.34 лв.**, представляваща разноските в заповедното производство съразмерно с уважената част от исковите.

ОСЪЖДА „Т., ЕИК ., със седалище и адрес на управление в гр. С., ул. „Я. **да заплати на** О., Б. ., с адрес в гр. С., ул. „А. на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата от **38.22 лв.**, представляваща разноските по делото, съразмерно с отхвърлената част от исковите.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на третото лице-помагач „Б. на страната на ищеца.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____